

Зубко Т.Л., к.е.н., доц.,
Київський національний
торговельно-економічний університет

ОЦІНКА РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ГАЛУЗІ ЗВ'ЯЗКУ

Економічну безпеку підприємства розглянуто як систему, що складається з шести компонентів. У статті згруповані показники оцінки складових економічної безпеки підприємства, узагальнюються основні підходи до її формування. Рекомендовано застосування методу нечіткої логіки для оцінки рівня економічної безпеки підприємства. У статті досліджено наукові підходи до визначення рівня економічної безпеки, виконано розрахунок її рівня за даними підприємства галузі зв'язку за запропонованою методикою.

Ключові слова: економічна безпека, економічна безпека підприємства, загрози економічній безпеці, рівні економічної безпеки, метод нечіткої логіки, методика.

Постановка проблеми. Конкурентне середовище ставить до компаній, які у ньому діють, вимоги постійно реагувати на зміни стану ринку, відшукувати інноваційні рішення і таким чином здобувати переваги перед конкурентами. В сучасних умовах збільшення конкуренції та суттєвої мінливості зовнішнього оточення підприємств викликають збільшення ризиків та вимагають постійної діагностики економічної безпеки підприємств. Забезпечення умов ефективного розвитку підприємства базується на безпеці його економічної діяльності. За своїм змістом економічна безпека підприємства передбачає стійкий розвиток, що досягається за допомогою ефективного використання усіх видів ресурсів і підприємницьких можливостей для стабільного функціонування та динамічного науково-технічного й соціального розвитку, запобігання внутрішнім і зовнішнім негативним впливам (загрозам). Для забезпечення ефективності діяльності підприємств у сучасних динамічних умовах необхідні відповідні підходи, що дозволять діагностувати діяльність підприємства з точки зору забезпечення та підтримки його економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження окремих теоретичних і практичних питань аспектів формування підходів до оцінки рівня економічної безпеки суб'єктів господарювання неодноразово здійснювалися у працях вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких слід виділити наступних: Андреева В.Г., Бандура М.В., Башинська І.О., Бурбело О.А., Васильців Т.Г., Верхоглядова Н. І., Герасименко О.Л., Гічова Н.Ю., Гладченко Т.М., Голюков І.В., Грунін О.А., Дашковський О.С., Денисенко М.П., Довбня С.Б., Жихор О.Б., Забродський В.Н., Захаров О.І., Ілляшенко С.М., Карачина Н.П., Капустін Н.Н., Кириченко О.А., Краснова В.В., Кривов'язюк І.В., Ковальов Д, Копитко М.І., Кузенко Т.Б., Куценко Т.М., Лаптев С.М., Левчинський Д.Л., Лянной Г., Марченко О.М., Міщенко С.П., Мойсеєнко І.П., Мороз О.В., Новікова О.Ф., Омелянович Л.О., Плетнікова І., Пригунов П.Я., Рамазанова С.К., Сак Т.В., Сідан В.С., Соколенко Т.М., Соловійов А.І., Філіппова С.В., Шемаєва Л.Г., Щеглова О.Ю., Штангрет А.М. та багато інших [1-17].

Серед проблем забезпечення економічної безпеки підприємств можна назвати відсутність загальноприйнятої методики комплексної оцінки економічної безпеки підприємства.

Мета дослідження полягає у дослідженні питання створення системи економічної безпеки підприємства через формування переліку його основних показників та апробації цієї системи за даними підприємства галузі зв'язку ПАТ «Укртелеком».

Виклад основного матеріалу. Ефективність функціонування підприємства в нестабільних умовах сучасної економіки суттєво залежить від системи економічної безпеки. Під економічною безпекою підприємства зазвичай розуміють стан використання його

потенціалу, що дозволяє запобігти внутрішнім і зовнішнім загрозам, забезпечити його існування та розвиток відповідно до обґрунтованої місії.

Аналіз діяльності підприємств показує, що перед ними гостро стоять питання, які пов'язані з фінансовою, виробничою, технологічною, інвестиційною та інформаційною сферами діяльності. В умовах ринку нереально домогтися стабільного успіху в бізнесі, якщо не планувати ефективно його розвиток, не акумулювати постійно інформацію про власні перспективи й можливості, про стан ринків, становище на них конкурентів і т.д.

У цих умовах нині важливого значення набуває формування системи діагностики економічної безпеки підприємства з метою ухвалення ефективних управлінських рішень, встановлення подальших перспектив розвитку підприємства.

Система управління на підприємстві повинна перебувати у стані постійного очікування сигналів загрози з боку зовнішнього і внутрішнього середовищ та адекватного реагування на них. Саме тому необхідна системна методика діагностики економічної безпеки підприємства.

Проблеми гарантування безпеки країни, державної безпеки, безпеки на рівні регіону і підприємства достатньо складні, так само, як ті процеси, що відбуваються сьогодні в нашому суспільстві. Вони пов'язані з реформами в політичній, економічній, соціальній, духовній сферах. Проблеми формування правової держави, перебудови політичної системи, суспільства потребують переосмислення концепцій безпеки країни, державної безпеки, економічної безпеки [10, с. 293].

Існує велика кількість критеріальних ознак виокремлення тих чи інших видів безпеки. Система економічної безпеки підприємства традиційно включає такі складові: інтелектуальну і кадрову; інформаційну; техніко-технологічну; фінансову; політико-правову та екологічну; силову.

За доробками відомих вчених [2; 3-6; 10] діагностику економічної безпеки підприємства зазвичай виконують у такій послідовності:

- виявлення внутрішніх і зовнішніх факторів, що визначають економічну безпеку підприємства (щодо кожної з функціональних складових), аналіз та оцінка ступеня їх впливу;
- розрахунок узагальнених показників економічної безпеки для кожної з функціональних складових;
- розрахунок інтегрального показника економічної безпеки підприємства;
- розробка комплексу заходів, спрямованих на підвищення економічної безпеки, та оцінка їх ефективності.

Діагностику економічної безпеки підприємства, на мою думку, доцільно виконувати за наступними кроками:

1. Визначення місії, мети, цілей підприємства, його пріоритетних інтересів.
2. Вивчення внутрішніх факторів діяльності.
3. Аналіз зовнішніх впливів та загроз.
4. Розробка системи показників аналізу рівня економічної безпеки за функціональними складовими.
5. Розрахунок узагальнених показників економічної безпеки для кожної з функціональних складових.
6. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства.

В умовах нестійкого зовнішнього середовища (умовах невизначеності) для оцінки рівня економічної безпеки підприємства пропонується застосувати метод теорії нечіткої логіки [8; 9], за допомогою якого будується модель стану економічної безпеки підприємства або його діяльності.

Зауважимо, що представлений набір показників [8, с. 69-76] є одним з можливих варіантів і може формуватися експертом індивідуально для кожного окремого підприємства із врахуванням його специфіки. Тут дані, що мають числову природу, беруться з відповідних форм звітності підприємства, стандартів, технічних умов тощо. Дані лінгвістичної природи задаються на основі експертних суджень.

Оцінку стану підприємства та рівня його економічної безпеки проведемо згідно методики запропонованої в [8, с. 69-76] з урахуванням функціональних складових діяльності. Відповідно до запропонованої системи показників пропонуємо набір критеріїв, які можуть бути згруповані наступним чином: X_1 – функціонування інтелектуальної кадрової складової, X_2 – функціонування інформаційної складової, X_3 – функціонування техніко-технологічної складової, X_4 – фінансової складової, X_5 – політико-правової та екологічної складової, X_6 – функціонування силової підсистеми.

Розрахунки зроблені за даними фінансової звітності ПАТ «Укртелеком» [18].

Оцінка функціонування інтелектуальної та кадрової підсистеми X_1 може бути розрахована за показниками: коефіцієнт плинності кадрів ($K_{плин}$) – X_{11} , продуктивність праці (ПП) – X_{12} , фондоозброєність праці (ΦO_n) – X_{13} , коефіцієнт раціоналізаторської активності ($K_{ра}$) – X_{14} , коефіцієнт співвідношення висококваліфікованих та кваліфікованих працівників до загальної кількості працюючих ($K_{квал.}$) – X_{15} . Вихідні дані в табл. 1.

Таблиця 1

Кількісні показники функціонування інтелектуальної та кадрової підсистеми

Періоди	$K_{плин}$	ПП, грн.	ΦO_n , тис.грн.	$K_{ра}$	$K_{квал.}$
I	0,15	35000	129,74	0,3	0,6
II	0,10	34080	130,45	0,6	0,7
III	0,08	34090	220,34	0,7	0,7
IV	0,09	35100	253,05	0,8	0,75

Для кожного показника визначені свої терми і функції належності. Для розрахунку прийняті загальні терми значень: $[0-0,2]$ -ДН; $[0,2-0,35]$ -Н; $[0,35-0,65]$ -С; $[0,65-0,8]$ -В; $[0,8-1,0]$ - ДВ.

Отримуємо таблицю (табл. 2) для оцінки стану інтелектуальної та кадрової підсистеми:

Таблиця 2

Оцінка функціонування інтелектуальної та кадрової підсистеми

Періоди	Вхідні змінні					Вага W_j	X_1
	$K_{плин}$	ПП	ΦO_n	$K_{ра}$	$K_{квал.}$		
I	Н	В	С	С	С	0,2	В
II	С	В	С	С	В	0,3	
III	В	В	В	В	В	0,2	
IV	В	В	В	В	В	0,3	

$$X_1 = 0,2 \cdot \sqrt[5]{0,3 \cdot 0,7 \cdot 0,5 \cdot 0,5 \cdot 0,5} + 0,3 \sqrt[5]{0,5 \cdot 0,7 \cdot 0,5 \cdot 0,5 \cdot 0,7} + 0,2 \sqrt[5]{0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,7} + 0,3 \sqrt[5]{0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,7} = 0,09657 + 0,17161 + 0,14 + 0,21 = 0,61818$$

Рівень функціонування інтелектуальної та кадрової підсистеми за прийнятою градацією X_1 – середній (С).

Наступна функціональна складова – інформаційна безпека – X_2 – може бути оцінена на основі коефіцієнту повноти інформації ($K_{пов}$) – X_{21} , коефіцієнту точності інформації (K_t) – X_{22} , коефіцієнту суперечливості інформації (K_{np}) – X_{23} . Для кожного показника визначимо свої терми та функції належності. Вихідні дані наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Кількісні показники інформаційної безпеки підприємства

Періоди	$K_{нов}$	K_m	K_{np}
I	0,75	0,9	0,80
II	0,8	0,85	0,80
III	0,7	0,85	0,80
IV	0,9	0,85	0,80

Отже, оцінюючи за функціями належності, маємо таблицю вхідних даних:

Таблиця 4

Оцінка функціонування інформаційної безпеки підприємства

Періоди	$K_{нов}$	K_m	K_{np}	Вага W_j
I	В	ДВ	В	0,3
II	В	ДВ	В	0,2
III	В	ДВ	В	0,2
IV	ДВ	ДВ	В	0,3

Підставляючи значення змінних, обчислюємо кількісний показник оцінки рівня функціонування інформаційної безпеки підприємства:

$$X_2 = 0,3\sqrt[3]{0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,7} + 0,2\sqrt[3]{0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,7} + 0,2\sqrt[3]{0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,7} + 0,3\sqrt[3]{0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,7} =$$

$$= 0,3 \cdot \sqrt[3]{0,441} + 0,2\sqrt[3]{0,441} + 0,2\sqrt[3]{0,441} + 0,3\sqrt[3]{0,8277} = 0,2284 + 0,1522 + 0,1522 + 0,2483 = 0,7811$$

Рівень функціонування інформаційної підсистеми високий – «В».

Для оцінки техніко-технологічної складової економічної безпеки X_3 можна скористатись показниками: коефіцієнт виробничої потужності ($K_{вп}$) – X_{31} , коефіцієнт придатності основних фондів (K_{np}) – X_{32} , фондоддача (ФВ) – X_{33} .

Для кожного показника визначимо свої терми та функції належності. Вихідні дані наведено в табл. 5.

Таблиця 5

Кількісні показники техніко-технологічної складової економічної безпеки підприємства

Періоди	$K_{вп}$	K_{np}	ФВ
I	0,9	0,7	1,10
II	0,85	0,87	1,18
III	0,85	0,88	1,26
IV	0,85	0,9	1,28

Отже, оцінюючи за функціями належності, маємо таблицю вхідних даних:

Таблиця 6

Оцінка функціонування техніко-технологічної складової економічної безпеки підприємства

Періоди	$K_{вп}$	K_{np}	ФВ	Вага W_j
I	ДВ	В	С	0,3
II	ДВ	ДВ	С	0,2
III	ДВ	ДВ	С	0,2
IV	ДВ	ДВ	С	0,3

Підставляючи значення змінних, обчислюємо кількісний показник оцінки рівня функціонування техніко-технологічної складової безпеки підприємства:

$$X_3 = 0,3\sqrt{0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,5} + 0,2\sqrt{0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,5} + 0,2\sqrt{0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,5} + 0,3\sqrt{0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,5} = 0,204 + 0,148 + 0,148 + 0,222 = 0,722$$

Рівень функціонування інформаційної підсистеми високий – «В».

Наступною в переліку функціональних складових безпеки йде фінансова складова. Стосовно визначення її рівня думки вчених різняться. Ми поділяємо думку Халіної В. І. [20] і індикаторами фінансової безпеки обираємо наступні показники: коефіцієнт автономії (кавт) – X_{41} , коефіцієнт фінансування ($k_{\text{фін}}$) – X_{42} , коефіцієнт покриття ($k_{\text{покр}}$) – X_{43} , коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості ($k_{\text{одз}}$) – X_{44} , коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості ($k_{\text{окз}}$) – X_{45} , рентабельність діяльності (k_p) – X_{46} . Вихідні дані наведено в табл. 7.

Таблиця 7

Кількісні показники фінансової безпеки підприємства

Періоди	$K_{\text{авт.}}$	$k_{\text{фін}}$	$k_{\text{покр}}$	$k_{\text{одз}}$	$k_{\text{окз}}$	k_p
I	0,547	0,827	0,553	5,688	4,138	0,059
II	0,558	0,814	0,532	5,787	4,082	0,062
III	0,567	0,792	0,514	5,787	4,222	0,082
IV	0,579	0,728	0,500	5,854	4,185	0,094

Отже, оцінюючи за функціями належності, маємо таблицю вхідних даних:

Таблиця 8

Оцінка фінансової безпеки підприємства

Періоди	$K_{\text{авт.}}$	$k_{\text{фін}}$	$k_{\text{покр}}$	$k_{\text{одз}}$	$k_{\text{окз}}$	k_p	Вага W_j
I	С	ДВ	ДВ	В	С	С	0,3
II	С	ДВ	ДВ	В	С	С	0,2
III	В	ДВ	ДВ	В	В	С	0,2
IV	В	ДВ	ДВ	В	В	С	0,3

Підставляючи значення змінних, обчислюємо кількісний показник оцінки рівня функціонування фінансової підсистеми безпеки підприємства:

$$X_4 = 0,3\sqrt{0,5 \cdot 0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,5 \cdot 0,5} + 0,2\sqrt{0,5 \cdot 0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,5 \cdot 0,5} + 0,2\sqrt{0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,5} + 0,3\sqrt{0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,5} = 0,6815.$$

Рівень безпеки функціонування фінансової підсистеми високий – «В».

Наступну функціональну складову - політико-правову та екологічну, оцінюватимемо за такими показниками: коефіцієнт платіжної дисципліни ($K_{\text{пл}}$) – X_{51} , коефіцієнт якості юридичних послуг ($K_{\text{юп}}$) – X_{52} , коефіцієнт перевищення нормативного обсягу викидів шкідливих речовин в атмосферу ($K_{\text{вик}}$) – X_{53} , коефіцієнт безпечності продукції ($K_{\text{бпр}}$) – X_{54} , коефіцієнт забруднення середовища (K_3) – X_{55} . Вихідні дані наведено в табл. 9.

Таблиця 9

Кількісні показники політико-правової та екологічної безпеки підприємства

Періоди	$K_{\text{пл}}$	$K_{\text{юп}}$	$K_{\text{вик}}$	$K_{\text{бпр}}$	K_3
I	0,75	0,8	1	0,9	0,7
II	0,8	0,7	1	0,9	0,7
III	0,7	0,7	1	0,9	0,8
IV	0,9	0,8	1	0,9	0,6

Отже, оцінюючи за функціями належності, маємо таблицю вхідних даних:

Таблиця 10

Оцінка політико-правової та екологічної безпеки підприємства

Періоди	$K_{пд}$	$K_{юп}$	$K_{вик}$	$K_{бпр}$	K_3	Вага W_j
I	В	В	ДВ	В	В	0,3
II	В	В	ДВ	В	В	0,2
III	В	В	ДВ	В	В	0,2
IV	ДВ	В	ДВ	В	В	0,3

Підставляючи значення змінних, обчислюємо кількісний показник оцінки рівня політико-правової та екологічної безпеки ПАТ «Укртелеком»:

$$X_5 = 0,3\sqrt[3]{0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,7} + 0,2\sqrt[3]{0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,7} + 0,2\sqrt[3]{0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,7} + 0,3\sqrt[3]{0,7 \cdot 0,7 \cdot 0,9 \cdot 0,7 \cdot 0,7} = 0,73608$$

Рівень оцінки цієї функціональної складової безпеки високий – «В».

Останню складову – силову – оцінюємо за допомогою двох індикаторів: коефіцієнт транспортної безпеки ($K_{тб}$) – X_{61} , коефіцієнт захищеності майна та персоналу підприємства ($K_{зах}$) – X_{62} . Вихідні дані та розрахункові наведено в табл. 11.

Таблиця 11

Кількісні показники та оцінка силовій безпеці підприємства

Періоди	Кількісні показники		Оцінка		
	$K_{тб}$	$K_{зах}$	$K_{тб}$	$K_{зах}$	Вага W_j
I	0,75	0,9	В	ДВ	0,3
II	0,8	0,85	В	ДВ	0,2
III	0,7	0,85	В	ДВ	0,2
IV	0,9	0,85	ДВ	ДВ	0,3

Підставляючи значення змінних, обчислюємо кількісний показник оцінки рівня силовій безпеці підприємства:

$$X_6 = 0,3\sqrt{0,7 \cdot 0,9} + 0,2\sqrt{0,7 \cdot 0,9} + 0,2\sqrt{0,7 \cdot 0,9} + 0,3\sqrt{0,9 \cdot 0,9} = 0,82561$$

Рівень функціонування інформаційної підсистеми дуже високий – «ДВ».

Комплексний показник рівня економічної безпеки розрахуємо методом середньгеометричних значень [9]:

$$Y = \sqrt[6]{x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot x_4 \cdot x_5 \cdot x_6} = \sqrt[6]{0,61818 \cdot 0,7811 \cdot 0,722 \cdot 0,6815 \cdot 0,73608 \cdot 0,82561} = 0,72430348 \approx 0,72$$

Отже, рівень економічної безпеки ПАТ «Укртелеком» складає 72% від 100% можливих. Тобто, у підприємства показник рівня економічної безпеки високий.

Висновки. Ми маємо можливість визначити, які показники, а отже і які фактори діяльності призводять саме до такого значення і які треба покращити. Гірше ніж у інших функціональних складових – на середньому рівні – склалась ситуація в інтелектуальній та кадровій підсистемі. Зависока плинність кадрів, слід звернути увагу на стан мотивації працюючого персоналу.

Література

1. Андрєєва В.Г. Критичний аналіз підходів до визначення фінансово-економічної стійкості як найважливішого елемента економічної безпеки підприємства / Т.Л. Зубко, В.Г. Андрєєва // *Економіка та управління в XXI столітті: аналіз тенденцій та перспективи розвитку: збірник тез наукових робіт II Міжнародної науково-практичної конференції (Київ–Будапешт–Відень, «30» березня 2016 року / Фінансово-економічний наукова рада, 2016, — С. 26–29.*
2. Довбня С.Б. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства / С.Б. Довбня, Н.Ю. Гічова // *Фінанси України. — 2008. — №4. — С. 88–97.*
3. Доценко І.О. Формування системи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства з урахуванням впливу підприємницьких ризиків // *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. — 2013. — Т.1. — Вип. 1. — С. 69–78.*
4. *Економічна безпека підприємства в умовах рейдерських загроз [Текст]: колект. монографія / [О. А. Бурбело та ін.]; за наук. ред. О. А. Бурбело, С. К. Рамазанова; Ін-т екон.-прав. дослідж. НАН України [та ін.]. — Київ; Северодонецьк: Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2015.*
5. *Економічна діагностика [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ Верховлядова Н.І. та ін. — Д.: Свідлер. — 2011. — 331 с.*
6. *Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки: [колективна монографія у 2т.]. — Дніпропетровськ: «ФОП Дробязко С.І.», 2014. — Т. 2. — 349 с.*
7. Жихор О.Б., Куценко Т.М. *Економічна безпека: Навчальний посібник. — Харків: ХІБС УБС НБУ, 2013. — 144 с.*
8. Зубко Т.Л. *Методика визначення економічної безпеки підприємства / Т.Л. Зубко // Економіка. Менеджмент. Бізнес. — 2016. — №2 (16). — С. 69–76.*
9. Зубко Т.Л. *Методика визначення конкурентоспроможності підприємства (практичний аспект) / Т.Л. Зубко, С.В. Беляєва // Інноваційна економіка. Тернопіль. — 2013. — №7 [44]. — С. 83–88.*
10. Краснова В.В. *Економічна діагностика: навчальний посібник / В.В. Краснова, М.В. Бандура. — Донецьк: ДонНУ, 2013. — 412 с.*
11. Омелянович Л.О. *Економічна безпека торговельного підприємства [Текст] / Л.О. Омелянович, Г.Є. Долматова; Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. — Донецьк: ДонДУЕТ, 2005. — 196 с.*
12. Рета М.В. *Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства / М.В. Рета, А.О. Іванова // Вісник НТУ «ХП». — 2013. — №21(994). — С. 29–37.*
13. Сак Т.В. *Діагностування рівня економічної безпеки підприємства в умовах обмеженості інформації // Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаїв. 2015. — Випуск 3. — С. 404–408.*
14. Скриньковський Р.М. *Економічна безпека підприємства: сутність, класифікація та система діагностики // Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухомлинського. — Вип. 3, 2015. — С. 414–418.*
15. Філіппова С.В., Дашковський О.С. *Система формування і забезпечення економічної безпеки підприємства // Економіка: реалії часу. — № 2(3), 2012. — С. 17–21. Режим доступу: econotomics.org.ua/files/archive/2012/No2/17-21.pdf*
16. Халіна В.Ю. *Методичний підхід щодо оцінки рівня економічної безпеки підприємства // Економічна безпека і підприємництво. — Вип. 1(53), 2014. — С. 173–181.*
17. Штангрет А.М. *Економічна безпека підприємства [Текст]: підручник / [А.М. Штангрет та ін.]; за заг. ред. А.М. Штангрета; Укр. акад. друкарства. — Львів: Укр. акад. друкарства, 2016. — 292 с.*
18. www.smida.gov.ua

Зубко Татьяна Леонидовна. Оценка уровня экономической безопасности предприятия отрасли связи. Экономическую безопасность предприятия рассмотрено как систему, состоящую из шести компонентов. В статье сгруппированы показатели оценки составляющих экономической безопасности предприятия, обобщаются основные подходы к ее формированию. Рекомендовано применение метода нечеткой логики для оценки уровня экономической безопасности предприятия. В статье исследованы научные подходы к определению уровня экономической безопасности, выполнен расчет ее уровня по данным предприятия отрасли связи по предложенной методике.

Ключевые слова: экономическая безопасность, экономическая безопасность предприятия, угрозы экономической безопасности, уровни экономической безопасности, метод нечеткой логики, методика.

Zubko Tetiana. Evaluation of enterprise economic security level in communications sector. Economic security is considered as a system consisting of six components. Indexes of evaluation of economic security components are grouped in the article, the main approaches to economic security formation are also summarized. The fuzzy logic method to assess the level of economic security is recommended to use. In the article the scientific approaches to determine the level of economic security are investigated and this level is calculated on the basis of communications enterprise data upon the proposed methodology.

Keywords: economic security, economic security of enterprise, threats economic security, economic strength securities, fuzzy logic method, methodology.

УДК 338.24

Лобань О.О., здобувач,
Державний університет
телекомунікацій

ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОЇ ВЛАСНОСТІ

У статті проаналізовані погляди зарубіжних та вітчизняних науковців щодо поняття «корпоративна власність». Визначена особливість корпоративної власності як системи відносин між акціонерним товариством і його засновниками (акціонерами), а також порядок управління ними. Нівелювання ризиків передбачає необхідність диверсифікованості вкладень у різні корпорації з метою отримання гарантованих доходів.

Ключові слова: корпоративна власність, корпоративні права, ефективність управління.

Постановка проблеми. Поняття корпоративних прав класично розкривається через майновий зв'язок власника частки у статутному капіталі корпоративної організації, а саме через поняття корпоративної власності. Тому правильне, повне та точне вивчення поняття корпоративної власності має істотне значення для визначення змісту корпоративних прав, а в подальшому прийняття управлінських рішень, спрямованих на збільшення економічного результату господарської діяльності, розвитку підприємства і захисту прав та законних інтересів власників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Результати аналізу наукової літератури свідчать, що вченими проведено багато досліджень, тематика яких пов'язана з проблемою корпоративного управління. В Україні аспектам розвитку корпоративного управління присвячена значна кількість публікацій: О. Бедзай, А. Вакульчик, В. Євтушевський, Д. Задихайло, Е. Короткова, Е. Палига, С. Румянцев, В. Трет'як та інші. У світовому масштабі корпоративна діяльність, корпоративне управління розглядається в роботах багатьох провідних зарубіжних економістів: І. Ансофф, К. Майер, П. Друкер, Дж. Кейнс,